

TRANSAKČNÍ MODEL CHOVÁNÍ A KOMUNIKACE

Rodič se stará a určuje pravidla.

Rodič je souhrn převzatých pocitů, postojů a chování, který má svou vnitřní stavbu a soudržnost.

Rodič

Negativní forma pečujícího rodiče se dá popsat jako omezující a svazující „láska“.

Pozitivní forma pečujícího rodiče dává podporu a jistotu, rámec bezpečí a ochrany proti vnějšímu světu.

P
E
Č
U
J
Í
C
Í

R
O
D
I
Č

K
R
I
T
I
C
KÝ

R
O
D
I
Č

Negativní forma kritického rodiče je plná silového až agresivního působení při žádném nebo jen malém respektování zájmů, cílů a potřeb druhých.

Pozitivní forma kritického rodiče využívá také svou sílu, moc a vliv ale se zájmem zajistit nebo prosadit klíčové hodnoty pro druhé.

Dospělý

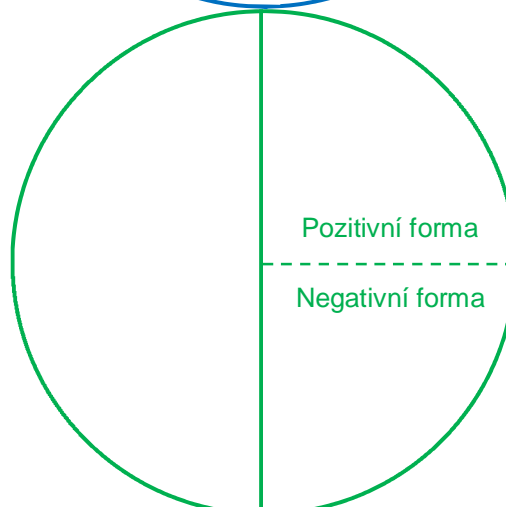
Dospělý zpracovává informace.
Dospělý vnímá aktuální realitu.
Dospělý jedná v souladu se svými hodnotami.

Dítě

Přirozené dítě reaguje spontánním a sociálně nenuceným způsobem. Usiluje o naplnění vlastních potřeb.

P
Ř
I
R
O
Z
E
N
É

D
Í
T
Ě

P
O
S
L
U
Š
N
É

D
Í
T
Ě

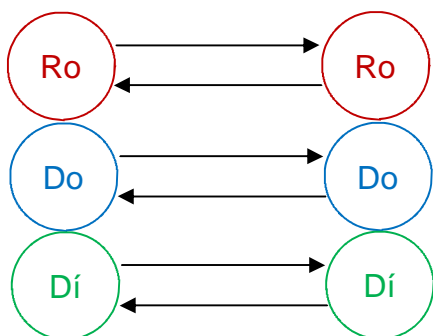
Pozitivní forma poslušného dítěte je charakterizována snahou vyhovět a uspokojit autoritu v rozumné a smysluplné míře.

Negativní forma poslušného dítěte je vnitřní nebo i vnější rebelií proti submisivnímu stavu, využívající vydírání i na úkor vlastních ztrát.

Dítě je závislé na druhých nebo se orientuje jen na své potřeby.
Dítě v nás je naše dětská historie.

KOMUNIKAČNÍ TRANSAKCE

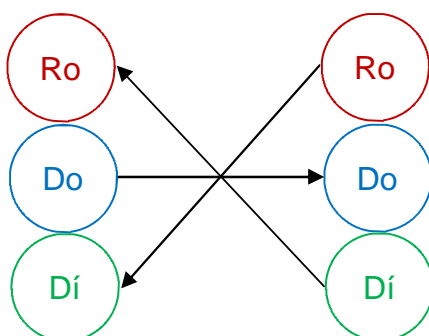
PARALELNÍ TRANSAKCE

Zpráva je vyslána z určitého egostavu, stejným egostavem je přijata a odpověď na ni běží stejnou cestou zpět.

Taková komunikace může pokračovat bez potíží do nekonečna. Obě strany si vzájemně rozumějí.

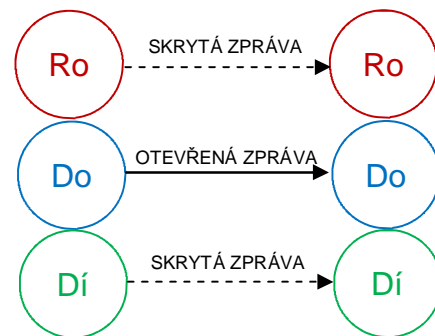
ZKŘÍŽENÁ TRANSAKCE

Jestliže odpověď na zprávu je vyslána z jiného egostavu, než na který byla adresována, nebo je směřována na jiný egostav, než ze kterého byla původní zpráva vyslána.

Vysílající neobdrží očekávanou reakci, má pocit nepochopení a komunikace je v tu chvíli přerušena.

SKRYTÁ TRANSAKCE

Vzniká „komunikační šum“. Úspěch komunikace v tomto případě závisí na tom, zda ten, komu je skrytá zpráva určena, může jejímu obsahu porozumět a zda na to přistoupí.

Analýza transakcí:

- Ze kterého egostavu osoba vysílá?
- Na jaký egostav přijímajícího se vysílající obrací?
- Z jakého egostavu reaguje přijímací?
- Na jaký egostav vysílajícího se obrací přijímající?

- Vztahuje se obsah a výraz k dané situaci a směřuje rozhovor k jasnému cíli? ... Dospělý
- Působí obsahy a výraz trochu mechanicky nebo odpovídají vázanosti na roli? ... Rodič
- Odpovídá obsah a výraz mladšímu věku než náleží osobě, se kterou hovoříte? ... Dítě

KOMUNIKAČNÍ VZORCE - „HRY“

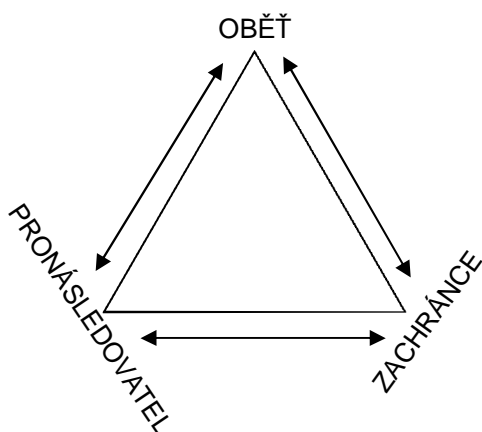
„Měnou“, se kterou se hraje, jsou pocity. Ziskem nejsou peníze, ale triumf nebo zklamání.

Aby hra proběhla a došla svého cíle, musí se nabídka ke hře setkat v sociálním poli s připraveností ke hře u druhé osoby.

Základní životní pozice

	JSEM OK	NEJSEM OK
JSI OK	Hry vítězné Oba ze vztahu profitují.	Hry na prohru Já prohrávám, protože jiní vítězí.
NEJSI OK	Hry převahy Vyhrávám na úkor druhých.	Poráženecké hry Vztah přináší škodu oběma stranám.

Dramatický trojúhelník

Oběť je osoba, která předstírá, že:

- jí chybí síla k řešení problému,
- se musí změnit ostatní, aby se cítila dobře,
- její nouze ji zdržuje od řešení problému,
- Její duševní schopnosti nejsou dostatečné.

Zachránce je osoba, která:

- je opájena pocitem, že všem pomůže,
- přebírá za ostatní schopnost myslet a řešit problémy,
- dělá pro ostatní víc, než jim sděluje,
- Dělá věci, které ani vlastně dělat nechce.

Pronásledovatel je osoba:

- která ostatní znevažuje, zraňuje a nadměrně kritizuje,
- která chce ostatní potrestat, vlivem jejíhož chování ostatní trpí.

